

תפ (מרכז) 61475-10-24 - מדינת ישראל נ' מחמוד סעיד

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 61475-10-24 מדינת ישראל נ' סעיד 15 ינואר 2026
(עציר) ואח'

לפני כבוד השופטת מיכל ברק נבו

בעניין מדינת ישראל

המאשימה

על ידי ב"כ עו"ד

נגד

1. מחמוד סעיד

2. סמיר סעיד (עציר) - עניינו הסתיים

3. חימאד אבו עיידה (עציר) - עניינו

הסתיים

הנאשמים

על ידי ב"כ עו"ד עאהד שרים ועו"ד עודאי ברקאעי

גזר דין

בעניינו של נאשם 1

הרקע

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו, במסגרת הסדר דיוני (שאינו כולל הסכמה עונשית), בעובדות כתב אישום מתוקן. הוא הורשע בביצוע עבירות של הצתה - עבירה לפי סעיף 448(א) רישה לחוק העונשין, התשל"ז-1977 [החוק], חבלה חמורה בנסיבות מחמירות כשהעבריין נושא נשק חם/קר - עבירה לפי סעיפים 333 ו-335(א)(1) לחוק, וחבלה במזיד ברכב - עבירה לפי סעיף 413 לחוק.

הנאשם דן הוא נאשם 1 בתיק שבו הואשמו גם שניים אחרים, שדינם נגזר זה מכבר, כפי שאפרט להלן. במסגרת ההסדר הודו והורשעו שלושת הנאשמים ביום 28.9.25 בכתב אישום מתוקן. ההסדר כלל תיקון של סעיפי החיקוק וחלק מעובדות כתב האישום. ההסדר בעניינם של נאשמים 2 ו-3 כלל הסכמה עונשית, ובעניינו של נאשם זה סוכם כי הצדדים יטענו באופן פתוח לעניין העונש לאחר קבלת תסקיר משירות מבחן בעניינו.

כתב האישום המתוקן

2. נאשם 1 ונאשם 2 הם אחים. נאשם 3 נשוי לאחותם של נאשמים 1 ו-2, נאשם 1 נשוי לא.א.

ולהם שתי בנות, בת שנתיים ובת חודשיים. ביום 18.10.24 עובר לשעה 23:47 שהה נאשם 1 בביתו בכפר קאסם ביחד עם בתו בת החודשיים. באותו זמן בילתה א.א עם בני משפחתו של נאשם 1, ועם בתם בת השנתיים בחוף הים בתל אביב, כשברשותה רכב הרשום על שמה [רכב המרצדס]. באותה עת שוחחו נאשם 1 וא.א טלפונית, במהלך השיחה ביקש לדעת מתי תשוב וא.א השיבה כי היא "יוצאת לסיבוב". בעקבות השיחה התעורר חשדו של נאשם 1 כי א.א מבלה עם גבר אחר. לשם בירור החשד ערך נאשם 1 בדיקה דרך חברת "איתוראן" למכשיר שהיה מותקן ברכב המרצדס, ונמצא כי רכב המרצדס נמצא בחניון סגולה-ירקונים בעיר פתח תקווה. בעקבות השיחות ובנסיבות שאינן ידועות למאשימה, החליטו הנאשמים להגיע לחניון ברכב יונדאי גטס [רכב הגטס] שהיה רשום גם הוא על שם א.א, למקום הימצאותה של א.א ושל הגבר שעמו חשדו כי היא נמצאת, במטרה לפגוע במי מהם. כאשר הגיעו לחניון הבחינו ברכב BMW, הרשום על שם ב.ב. ברכב היו באותה עת א.א, ב.ב ואחר, שזהותו אינה ידועה למאשימה. או אז נסע נאשם 1 במהירות גבוהה ברכב ופגע במכוון ברכב ה-BMV. כתוצאה מהפגיעה נפגע רכב הגטס בצד הקדמי שמאלי.

לאחר התאונה יצאו ב.ב והאחר מרכב ה-BMV והחלו לברוח מהמקום. הנאשמים רדפו אחריהם במטרה לתקוף אותם, ומשהשיגו אותם תקפו אותם במקלות, ונאשם 1 תקף את ב.ב באמצעות חפץ חד כלשהו, כשבמקביל הורה לא.א להיכנס אל רכב המרצדס ולהמתין בו. סמוך לתקיפה הצית נאשם 1 במכוון ובדרך שאינה ידועה למאשימה את ה-BMV ועזב את המקום עם א.א ברכב המרצדס. נאשמים 2 ו-3 עזבו את המקום אף הם. הנאשמים הותירו את רכב הגטס סמוך לרכב ה-BMV כשאורות הרכב דולקים, מתג ההתנעה דולק וידית ההילוכים בהילוך אחורי. בשל קרבת רכב הגטס לרכב ה-BMV ניזוק גם רכב הגטס.

כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים נגרמו לב.ב חבלות של ממש, המטומות ודימומים בשתי עיניו, המטומה קרקפתית וחתך בראשו אשר נסגר עם סיכות. כתוצאה ממעשיו של נאשם 1 נגרמו לב.ב בנוסף חתך עמוק של 10 ס"מ בעכוז ימין אשר הצריך תפרים, חתך של 5 ס"מ באשך הימני אשר הצריך 8 תפרים וחתך של 1 ס"מ בפין. עוד כתוצאה ממעשיו, רכב ה-BMV נשרף כליל ורכב הגטס ניזוק מהשריפה בחלקו השמאלי.

תסקיר שירות המבחן

3. בהסכמת הצדדים, נשלח הנאשם לקבלת תסקיר משירות המבחן. מהתסקיר מיום 7.12.25 עולה כי הנאשם הוא בן 29, נשוי ואב לשתי בנות קטנות. טרם מעצרו התגורר עם משפחתו בכפר קאסם, התקיים מקצבת נכות ולא עבד. הוא סובל מנכות קשה על רקע ניתוחים שעבר לאחר תאונת עבודה משנת 2020. התאונה מתוארת על ידו כאירוע טראומתי והפגיעה היא נפשית ופיזית. משפחתו של הנאשם מתמודדת עם מצוקה רגשית וכלכלית. אשתו אינה עובדת ומטפלת בביתם בת השנה

הסובלת מקשיים התפתחותיים, וקצבת נכותו של הנאשם הופסקה מאז מעצרו.

בהתייחסותו לביצוע העבירה, צוין כי מקבל אחריות על התנהגותו, מביע צער על הפגיעה במתלונן, וההתרשמות היא שלמרות שמדובר בעבירה יזומה, פעל מתוך אובדן שליטה ולא הצליח לווסת את רגשותיו. הנאשם מבין כי הגיב באימפולסיביות ומביע מוטיבציה לשינוי דרכו, אולם נראה כי עדיין קיים קושי בנפרדות, בוויסות וקיימת פגיעה בביטחון העצמי. הנאשם ציין כי כיום לא קיים קונפליקט בינו ובין המתלונן, והסכסוך בין המשפחות נפתר. הוא הביע מצוקה קשה בשל הריחוק ממשפחתו והמצוקה הרגשית והכלכלית שבה מצויות אשתו ובנותיו. במהלך מעצרו השתתף בקבוצות רבות כולל תקשורת בינאישית ופתרון קונפליקטים. עוד נמסר כי אשתו (א.א) מגיעה לבקרו בבית המעצר, והיחסים עימה תקינים כיום (צוין כי נעשה נסיון של שירות המבחן לשוחח עימה, אך הנסיון להשיגה לא צלח).

שירות המבחן ציין כי הסיכון להישנות התנהגות אלימה נמוך, שכן ההתרשמות היא כי לא מדובר בנאשם בעל מאפייני אלימות קבועים, אולם אם תתרחש, תוצאותיה עלולות להיות חמורות. הנאשם מבין כי צפוי לשאת עונש מאסר וכאמור מבקש להשתלב בטיפול במסגרת שב"ס. בעת הזו לא נוצר פתח להתערבות טיפולית בשירות המבחן.

ראיות לעונש

4. ראיות ההגנה: מטעם ההגנה העידו לעונש אימו של הנאשם - הגב' האלא סעיד, אשתו של הנאשם - שכונתה א.א בכתב האישום, הגב' ראנין סולימאן, אחותו של הנאשם - הגב' היאא סעיד וחמיו של הנאשם, מר נאיל סולימאן.

אימו של הנאשם העידה בבכי כי עובר למעצרו לקח הנאשם חלק פעיל בסיוע למשפחתו. היא סיפרה כי הוא אחראי על פרנסת המשפחה מגיל צעיר, הוא היה מטפל בה ולוקח אותה לטיפולים רפואיים, ובמילותיה: "אין לי כלום והוא זה שמפרנס אותי". לבסוף בקשה מבית המשפט כי יאפשר לנאשם לחזור לביתו.

אשת הנאשם, ראנין, לא הגיעה לדיוני ההוכחות שבהם אמורה הייתה להעיד עובר להצגת הסדר הטיעון (והקושי הראיתי המשמעותי שעובדה זו יצרה הוא, בין השאר, סיבה מרכזית להגעה להסדר הטיעון בתיק). לפיכך התנצלה בראשית דבריה על כך שלא הגיעה להעיד כפי שהייתה אמורה. לשאלתה של התובעת, הכחישה העדה שלא ענתה לשיחות התובעת ביום הדין, אך לאחר מכן אישרה כי אכן לא ציינה בפניה עובר לדין שלא תגיע, אלא רק אחריו. במענה לשאלות התובעת הסבירה כי בתה הייתה מאושפזת בבית החולים לאחר ניתוח שעברה, שבמסגרתו שמו לה צינור הזנה, והיא לא ידעה מה יהיה מצבה הפיזי והנפשי. לכן נבצר ממנה להגיע לדין ולכן גם לא הצליחה להיות בקשר

רציף עם התובעת. אסופת מסמכים רפואיים המתייחסת לאשפוזו של בתו של הנאשם מימים 20.8.24, 19.10.24 ו-21.9.25-26.10.25 הוגשה וסומנה עה/1. אסופת מסמכים מביטוח לאומי הוגשה וסומנה עה/2. עוד הוסיפה ראנין, כי היא מייסרת את עצמה על האירוע שקרה. היא והנאשם נהגו לתכנן את העתיד, הם בקשר טוב, הוא מקפיד להתקשר מהמעצר ומודה לה על שמגיעה לבקר, הוא נאחז בה, ולדבריה, היא לא ידעה עד כמה הנאשם אוהב אותה. עוד הוסיפה כי יש קשר הדוק בינו ובין הבת הקטנה, היא תלויה בו, ובשל היעדרו יש לה התפתחות שכלית איטית. ראנין אמרה כי הנאשם היה מתפרנס מקצבת נכות, 11,000 שקלים לחודש, אך מאז המעצר הופסקה הקצבה.

אחות הנאשם העידה כי הנאשם הוא המפרנס העיקרי במשפחה, עובר למעצרו הקדיש את חייו לטיפול במשפחה, יש לו לב גדול, הוא אוהב את משפחתו, ודואג לרווחתם ופרנסתם. לבסוף פנתה לבית המשפט ובקשה שתינתן לו הזדמנות להתחיל בחיים חדשים, כדי שבנותיו לא יגדלו בלי אבא.

חמיו של הנאשם גר בשכנות עימו. לדבריו, הנאשם הוא כמו בן בשבילו, הוא אדם טוב, והמקרה לא אופייני לו. הוא ציין את מחלת בתו של הנאשם, ועזרתו של הנאשם בסיוע למשפחה ובבית החולים היא הכרחית. גם הוא ביקש את התחשבותו של בית המשפט, וציין שהנאשם עוד לא התגבר לחלוטין על התאונה, עוד לא החלים, וביקש שתינתן אפשרות לבנותיו לגדול עם אבא שלהן.

טיעוני באת כוח המאשימה

5. תחילה הדגישה ב"כ המאשימה כי הסדר הטיעון נחתם בין היתר עקב חוסר שיתוף הפעולה מצד המתלונן (ב.ב), מצד אשתו של הנאשם, ראנין (שכונתה, כאמור, א.א), ומצד בני משפחה נוספים, הן עם המאשימה והן עם המשטרה. עוד ציינה כי אשתו של הנאשם הייתה בקשר עימה לכל אורך התקופה, הייתה מודעת למועדי הדיונים שנקבעו לצורך שמיעת הראיות ובכל זאת לא הגיעה אליהם, מבלי שהוצגו לבית המשפט מסמכים רפואיים המצביעים על כך שבתה הייתה מאושפזת בתאריך הדיון (פעם אחר פעם נמסר למאשימה כי העדים יתייצבו, אך לא כך קרה).

6. ב"כ המאשימה עמדה על חומרת מעשי הנאשם. הערכים המוגנים שנפגעו הם שמירה על בטחונו של אדם, על גופו ונפשו, תחושת הבטחון שלו והזכות לקניין. ביחס לעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, אמרה כי הענישה החמורה הקבועה בצד העבירה משקפת את היחס החברתי כלפי פגיעה בערכים אלה, בפרט כשהפגיעה בגופו של אדם נעשית בנסיבות מחמירות, קרי תוך שימוש בנשק קר, ובמיוחד כאשר הנזק הנפשי הנלווה לפגיעה הפיזית לעבירות מסוג זה הוא חמור. ביחס לעבירת ההצתה, ציינה כי הצתה כשלעצמה מגלמת בתוכה נזק פוטנציאלי משמעותי, שכן המצית אינו יכול לחזות מראש את תוצאות מעשיו, ונזקיה עלולים להיות קטלניים ורחבי היקף.

נסיבות המקרה מלמדות לטענתה על פגיעה קשה בערכים המוגנים וזאת לנוכח הנזק שנגרם, הפגיעה הקשה והממשית בשלומם ובטחונם של המתלונן ב.ב, של א.א ושל הציבור כולו. אסופת מסמכים רפואיים של המתלונן, שהוגשה וסומנה **ע/ת1**, מלמדים על חומרת הפגיעה שנגרמה לו. המתלונן נדקר באיבר מינו ובישבנו. החומרה נלמדת ממעשיו של הנאשם. הנאשם פגע ברכב המתלונן, בעוד שהמתלונן יושב ברכב יחד עם אחר, תקף את המתלונן והאחר יחד עם נאשמים 2 ו-3 תוך שימוש במקלות, ולבסוף אף השתמש בחפץ חד ודקר את המתלונן בעודו מנסה להימלט מהמקום. אם לא די בכך, לאחר שהצליחו המתלונן והאחר להימלט, לא הסתפק הנאשם באלימות הקשה שהפגין, והצית את רכבו של המתלונן. עוד הוסיפה כי הרקע למעשים, שהוא סכסוך בין בני זוג, בתוך המשפחה, הוא בעל חומרה יתרה, ויש לתת לכך משקל בעונש. נוסף על כך, קדם למעשה תכנון מוקדם, והמעשה בוצע בצורה תוקפנית ואלימה. המעשים בוצעו על רקע חשדו של הנאשם כי אשתו בוגדת בו עם אחר. הנאשם איתר את מקום הימצאותה של אשתו באמצעות מערכת האיתוראן והגיע יחד עם נאשמים 2 ו-3 למקום, במטרה ברורה לפגוע באשתו ובמתלונן. מדובר במי שיכול בכל שלב של האירוע לחדול ממעשיו ולא עשה כן, אלא הסלים את מעשיו עד אשר נמלט מהמקום.

7. אשר למדיניות הענישה הנוהגת, הפנתה ב"כ המאשימה לפסיקה המתייחסת לחומרת עבירות האלימות, ובפרט אלה המבוצעות בנשק קר, וכן להחמרה הדרושה בענישה בכל הקשור לתופעה המדאיגה של פתרון סכסוכים באמצעים אלימים. לענין זה הפנתה ב"כ המאשימה לע"פ 8991/10 יעקב מכבי נ' מדינת ישראל [27.10.11] וכן לע"פ 3867/23 מדינת ישראל נ' אביאל שנקור [11.7.23] [עניין שנקור], פסקה 9. המאשימה הפנתה לפסקי דין נוספים המתייחסים לקביעת המתחם הראוי, ולרלוונטיים שביניהם אתייחס בהכרעתי. בשקלול נסיבות המקרה שלפנינו, עתרה המאשימה למתחם ענישה הנע בין 5-8 שנות מאסר בפועל.

8. אשר לגזירת עונשו של הנאשם בתוך המתחם, זקפה המאשימה לזכותו של הנאשם את ההודאה ולקידחת האחריות על העבירות המיוחסות לו, כפי שגם עולה מתסקיר שירות המבחן, וכן את היעדר עברו הפלילי.

לנוכח האמור לעיל, עתרה ב"כ המאשימה למקם את הנאשם בתחתית המתחם וביקשה להטיל עליו עונש של **5.5 שנות מאסר**, לצד מאסר על תנאי, פיצוי, פסילה מלהחזיק רשיון נהיגה ופסילה על תנאי. אשר לפסילה, טענה כי העבירה בוצעה תוך שהנאשם נהג ברכבו ופגע בחזקה ברכבו של ב.ב. לענין זה הפנתה לת"פ 46686-03-24 (מחוזי מרכז) **מדינת ישראל נ' ולטמן** [6.7.25], שם הורשע הנאשם בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ובית המשפט (כבוד השופט סולקין) ציין כי היה מקום שהמאשימה תעתור לעונש של פסילה, היות שהמעשים בוצעו באמצעות רכבו של הנאשם.

טיעוני ההגנה

9. באיכוח הנאשם טענו כי חברה נמדדת לא רק ביכולת שלה להילחם בתופעת האלימות אלא גם ביכולת לסלוח ולתת פתח לשיקום. הודגשה העובדה שהנאשם נעדר עבר פלילי והאירוע דן הוא חריג להתנהגותו. בהתייחס לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, הסכימו כי מדובר באירוע חמור, ומדובר באירוע אלימות לא פשוט, אך עם זאת אין מדובר לטענתם באירוע מתוכנן. הנאשם היה בביתו וטיפל בבתם הקטנה, לא היה סכסוך קודם בין הנאשם ואשתו. המעשים בוצעו על רקע שיחה בשעת לילה מאוחרת בין הנאשם ואשתו, כשהנאשם סבור שאשתו נמצאת עם אָחיו בחוף הים. סמוך לחצות, כשאשתו אמרה שהיא מתעכבת, והוא הבין שאחיו כבר בבית, הוא ניסה לאתרה. לטענת ב"כ הנאשם, אומנם מעשי הנאשם אינם מוצדקים, אך ניתן להבין את החשד שעלה בו ורצונו לברר את החשד, ולדבריהם, לא מדובר במעשה חריג, אלא במעשה שכל אדם היה עושה כשמדובר בבת זוגו ואם ילדיו. הנאשם הבין כי אשתו לא אומרת לו את האמת, ידע שבתו האחרת נמצאת איתה, ובנסיבות אלה, כל אדם סביר היה מנסה לאתר את מיקומה. בעצם בירור החשד אין חריגה מהאופן שבו האדם הסביר היה נוהג. ב"כ הנאשם הפנו למקורות המשפט הפלילי המצרי, שם ישנה התייחסות למי שתופס באופן אקראי את אשתו בוגדת בו. במצב זה לא מתקיים היסוד הנפשי של הכוונה, עקב איבוד עשתונות רגעית של הבעל. לטענתם, גם בענייננו לא מדובר במי שתכנן מראש, אלא בנאשם שיצא לאתר את אשתו ובתו ולא ידע במה הוא יפגוש. גם עבירת ההצתה אירעה כחלק מההתלהמות בשטח, ולא תוכננה מראש. היעדר התכנון והאקראיות שבה בוצעה העבירה, לטענתם, מצדיקה מתחם ענישה מקל יותר מזה שהוצע על-ידי המאשימה.

לענין הנזק שנגרם ציינו ב"כ הנאשמים כי אינם מקלים ראש בחבלה שנגרמה למתלונן, אך לא הוכח שהיא כזו שגרמה לסכנת חיים ממשית, לא הוכח מום קבוע, לא הוצגה ראיה לניתוחים מורכבים או שיקום ממושך ולא נגרמה פגיעה תפקודית מתמשכת. המתלונן, לא רק שלא העיד או מסר תצהיר אודות הנזק שנגרם, מסר במשטרה כי הוא נפל מסוס. בהתייחס לנזק הפוטנציאלי, ציינו כי העבירות בוצעו בשטח מרוחק, נטוש, ללא אנשים בקרבת מקום. ההצתה התרחשה לאחר שהמתלוננים כבר ברחו, הפגיעה הייתה ברכביהם של הנאשם ושל אשתו, ולא גרמה נזק לרכבים אחרים או לבני אדם [טענה זו אינה נכונה עובדתית. ה-BMW שניזוקה לא הייתה של הנאשם או אשתו - מ.ב.נ]. עוד הוסיפו כי מדובר בשימוש בחפץ חד שאנחנו לא יודעים מה טיבו.

עוד טענו ב"כ הנאשם לתרומתו של המתלונן לאירוע. לדבריהם, המתלונן אומנם לא ביצע עבירה פלילית, אך עבר עבירה מוסרית קשה מאד, בכך שדרדר אישה נשואה. לאחר שהסנגורים שמעו את הערות בית המשפט על קו הטיעון הזה, וכי לא ידוע מה הייתה מערכת היחסים בין המתלונן לבין אשת הנאשם, ומדובר בעובדות שאינן נמצאות בכתב האישום, הוסיפו כי עצם קיום הקשר עם אישה נשואה, קשר כזה או אחר, מהווה כשלעצמו עבירה מוסרית שתרומתה לביצוע העבירה אינה פחותה מתרומתו של הנאשם שפעל בעקבות החשד.

כמו כן הפנו לפסיקה המלמדת על מדיניות הענישה הנוהגת, ולרלוונטיים שבין פסקי הדין אתייחס בהכרעתי. ב"כ הנאשמים עתרו **למתחם ענישה הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר**.

10. אשר למיקום הנאשם בתוך המתחם: בהתייחס לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה טענה ההגנה כי מדובר במי שהודה ולקח אחריות על מעשיו, הודאתו הייתה כבר ביום הראשון של החקירה, הוא התייצב מיוזמתו בתחנת המשטרה והסגיר את עצמו יום לאחר האירוע. הסנגורים התייחסו למצבו הרפואי של הנאשם עקב תאונה שעבר, וכן לנזק שנגרם לו עקב השהייה הממושכת במעצר. דוח רפואי בעניינו הוגש וסומן **ע/4**, ותיקו הרפואי מטעם שב"ס הוגש וסומן **ע/5**. כמו כן הדגישו כי הנאשם נעדר עבר פלילי, זו הפעם הראשונה שהוא מסתבך עם החוק, וכפי שגם עולה מהתסקיר, המעשה הוא חריג לנסיבות חייו הכלליות, והחרטה היא מעומק ליבו. לקראת סיום התחילו ב"כ הנאשם לטעון כי הנאשם היה חסר מודעות, וסבר לתומו כי לא מדובר בעבירה. טיעון זה הופסק על-ידי, שכן עובדה זו סותרת את עובדות כתב האישום ולא היה לכך מקום. לבסוף טענו כי רכבו של הנאשם נשרף על ידי המשפחה האחרת מספר ימים לאחר האירוע מושא כתב האישום, והנזק הוא בסך 370,000 ₪. עוד טענו שנערכה סולחה. לגבי שתי טענות אחרונות אלה לא הוצגה כל ראיה והדברים נטענו בעלמא.

לנוכח כל האמור לעיל, ביקשו ב"כ הנאשמים למקם את הנאשם ברף התחתון של מתחם הענישה שאותו יקבע בית המשפט.

דבר הנאשם

11. בדברו האחרון אמר הנאשם כי הוא מביע חרטה ומצטער על המעשה שעשה, והמעשה אינו משקף את בן האדם שהוא. הנאשם סיפר בבכי כי גדל בלי אבא, לא למד, והיה המפרנס העיקרי במשפחתו כבר מגיל צעיר. הוא סיפר על משפחתו שהיא הדבר החשוב לו ביותר, על אהבתו לאשתו, לבנות שלו, ועל לילות ללא שינה במעצר תוך המחשבה עליהן. הוא הוסיף כי במהלך המעצר הוא לוקח חלק אינטנסיבי בהליכי שיקום. הוא פעיל בקבוצות כמו תקשורת בינאישית, מעגל החיים, קבוצת אדלר וכלבנות, הוא לומד הרבה, לומד איך להגיב, לומד שיש לו את אפשרות הבחירה ולומד לדבר על איך הוא מרגיש. לטענתו הוא לא אותו בן אדם שנכנס לכלא, הוא השתנה, ויודע איך לשלוט בעצמו. בסוף דבריו הוגשה לבית המשפט תעודה המעידה על הקורסים הלימודיים שביצע במסגרת שב"ס, הוגשה וסומנה **ע/6**.

דין והכרעה

12. במקרה שלפניי עסקינן במסכת אירועים אחת, הכוללת מספר עבירות, ולפיכך אקבע מתחם ענישה אחד.

קביעת מתחם העונש ההולם

13. **הערכים החברתיים המוגנים** שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם הם שמירה על חיי אדם, הזכות לשלמות הגוף והנפש, הזכות לאוטונומיה על הגוף, ההגנה על שלום הציבור ובטחון, ושמירה על הקניין. נקבע כי שלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת שאין להתיר לאיש לפגוע בה. יפים בהקשר זה דבריו של בית המשפט העליון בע"פ 5170/23 **קובס נ' מדינת ישראל**, [22.10.23] [עניין **קובס**], פסקה 17 מפי כבוד השופט כבוב (תוך ציטוט מע"פ 4246/23 **מדינת ישראל נ' אבו שאח** [13.7.23], פסקה 10):

"...יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להילחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה".

במקרה שלפנינו **מידת הפגיעה בערכים** הללו היא **בינונית**, שכן נעשה שימוש במקלות ובחפץ חד, נגרם נזק גוף ל-ב.ב. וכן נזק לרכוש: רכב שנשרף כליל ורכב נוסף שנפגע. הנזק שנגרם ל-ב.ב., חרף פוטנציאל הפגיעה, אינו קל, אך גם אינו ברף הגבוה של פגיעות הגוף. אשר להצתה, פוטנציאל הנזק גדול, אולם הנזק שנגרם, כתוצאה מההצתה, הוא לרכוש בלבד.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

14. מדובר במעשה אלימות חמור. הנאשם פנה לדרך אלימה כפתרון ליישוב סכסוך בינו ובין אשתו, על רקע חשד שהתעורר בו. כעולה מכתב האישום, מדובר בהצתה ופגיעה מכוונת במתלוננים, אשר נבעה מהחשד של הנאשם שא.א מתרועעת עם גבר אחר. הפגיעה במתלוננים בוצעה לאחר תכנון מקדים, שבמסגרתו חבר הנאשם לשני הנאשמים הנוספים, נסע עימם למקום הימצאותה של א.א, לאחר שאיתר אותה באמצעות איתוראן, כשברשותם מקלות וחפץ חד, כדי לפגוע בהם.

הנזק הקונקרטי שנגרם כתוצאה ממעשיו של הנאשם הוא גדול. נגרמו חבלות ממשיות למתלונן וכן נזק לרכוש. כתוצאה מהפגיעה נגרמו ל-ב.ב. המטומות ודימומים בשתי עיניו, המטומה קרקפתית וחתך בראשו אשר נסגר עם סיכות. עקב מעשיו של הנאשם נגרמו לו בנוסף חתך עמוק של 10 ס"מ בעכוז ימין אשר הצריך תפרים, חתך של 5 ס"מ באשך הימני אשר הצריך 8 תפרים וחתך של 1 ס"מ בפין. בנוסף נגרם נזק לרכוש, רכב ה-BMV נשרף כליל ורכב הגטס ניזוק מהשריפה בחלקו השמאלי. הנזק הפוטנציאלי שהיה עלול להיגרם הוא גדול עוד יותר, לנוכח הפוטנציאל לפגיעה בשלושה אנשים (נוסף על ב.ב. - היו במקום גם אשת הנאשם והאחר). כמו כן יש להתייחס באמידת הנזק הפוטנציאלי לאפשרות של גרימת מום קבוע למתלונן, ולפוטנציאל לנזקי הצתה חמורים בהרבה.

חלקו של הנאשם בביצוע העבירה הוא עיקרי. לפי עובדות כתב האישום המתוקן, הנאשם אומנם חבר לשני נאשמים נוספים לביצוע העבירות, אך חלקם היה קטן משמעותית מחלקו. בהתאם, הם הואשמו

בעבירה של תקיפה הגורמת לחבלה ממשית בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 380 ו-382(א) לחוק, ונגזר דינם (האחד ל-13 חודשי מאסר וקנס של 3,500 ₪ והשני ל-14 חודשי מאסר וקנס של 4,250 ₪). הנאשם הוא שתכנן את ביצוע העבירה, ה"סכסוך" היה "שלו", הוא עשה שימוש בחפץ החד שבסופו של דבר הביא לפגיעה המשמעותית יותר במתלונן, והוא היה אחראי להצתה.

מדיניות הענישה הנוהגת

15. על חומרת העבירות ניתן ללמוד מהעונש המרבי הקבוע בצידן. עבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 333 ו-335(א)(1) לחוק העונש המרבי הוא 14 שנות מאסר, ולעבירת ההצתה, לפי סעיף 448(א) לחוק, העונש המרבי הוא 15 שנות מאסר.

16. בית המשפט העליון הדגיש שוב ושוב את ההחמרה הדרושה בענישה בכל הקשור לתופעה של פתרון סכסוכים באמצעים אלימים, ובין היתר באמצעות שימוש בנשק קר, וקבע כי על בית המשפט לסייע במלחמה בתופעה זו. ראו למשל: ב-ע"פ 8420/19 בורגרקאר נ' מדינת ישראל [18.2.20]:

"בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה הגלומה בביצוען של עבירות אלימות, ועל כך שהן פוגעות פגיעה קשה בזכותו של אדם לשלמות גופו, בכבודו העצמי, ובתחושת הביטחון האישי שלו ... (ע"פ 1985/18 אביטן נ' מדינת ישראל [21.6.2018], בפסקה 9). על רקע חומרתן של עבירות אלו, בית משפט זה שב והדגיש כי יש להשית עונשי מאסר משמעותיים על עבריינים המבצעים עבירות אלימות בכלל, ועל מי שביצע עבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות בפרט (וראו למשל ע"פ 799/19 צ'קול נ' מדינת ישראל, בפסקה 9 [18.7.2019]; ע"פ 8244/17 מדינת ישראל נ' פלוני, בפסקה 13 [21.6.2018]; ע"פ 7475/14 מהדי נ' מדינת ישראל, בפסקה 13 [25.12.2014])."

כך נקבע גם לאחרונה ב-עפ"ג 38634-05-25 מדינת ישראל נ' מורג'אן [3.12.25] [עניין מורג'אן], פסקאות 14-15 מפי כבוד השופט אלרון:

"איננו יכולים להשלים עם מציאות בה דרכי אלימות תהפוכנה לכלי לפתרון סכסוכים או מחלוקות, ועל כן יש להטיל עונש חמור על מי שבוחר לפעול בדרכים פסולות אלה... נדמה כי פתרון סכסוכים בדרך אלימה הפך לתופעה שכיחה לה אנו עדים מדי יום ביומו. תופעה זו מערערת מטבעה את ביטחוננו האישי של הפרט ונושאת עמה מחירים כבדים נוספים הפוגעים בציבור בכלל. בנסיבות אלו, כפי שצינתי לא אחת, יש לנקוט מדיניות ענישה מחמירה ומוחשית אשר יהא בה כדי להרתיע את אלו הבוחרים לנהוג בדרכים אלימות לפתרון סכסוכים אישיים ומשפחתיים. על כן, יש להשית על המורשעים בעבירות אלו עונשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה - לתקופות זמן משמעותיות".

17. כמו כן בית המשפט העליון עמד לא אחת על חומרתה של עבירת ההצתה. ראו למשל ב-ע"פ 8622/21 שחר הולר נ' מדינת ישראל [15.5.22], פסקה 10, שם נאמר:

"בית המשפט עמד לא אחת על חומרתה של עבירת ההצתה הנובעת מפוטנציאל הנזק ההרסני הטמון בה לסביבה, לרכוש ולחיי אדם. אין לדעת כיצד תתפשט האש אשר 'דרכה

לילך ולהזיק, ובמי תאחז ותפגע בדרך הילוכה הלא צפוי. גם במקרים בהם התכוון המצית לפגיעה אחת, אין בידיו של המשלח אש לשלוט בהשתלשלותה, ואף שראשיתה ידועה - אחריתה מי ישורנה (ע"פ 2939/19 חלפון נ' מדינת ישראל, פסקה 6, לחוות דעתו של חברי השופט ע' גרוסקופף [2.2.20]; ע"פ 3216/20 מאור נ' מדינת ישראל, פסקה 11 [10.12.20], ע"פ 559/22 מדינת ישראל נ' יחיא [14.3.22], פסקאות 18-16).

כן יפים לענין זה דבריו של כב' השופט דנציגר, כפי שנקבעו ב-ע"פ 1414/15 מדינת ישראל נ' פדר [15.4.15]:

"עבירת ההצתה היא מהחמורות שבספר החוקים וזאת לאור הפוטנציאל ההרסני הטמון בה, נוכח הסכנה הגלומה במעשה לגופו ולרכושו של אדם. בית משפט זה עמד, לא אחת, על חומרתה היתרה של העבירה שראשיתה ידוע אך כיצד תתפשט ומה יהיה היקפה, אין איש יודע, שכן מנהגה של האש להתפשט ללא שליטה, תוך שהיא זורה הרס רב בדרכה (ראו: ע"פ 4311/12 סורי נ' מדינת ישראל [8.11.12], פסקה 3). המחוקק ביטא חומרה זו משהעמיד את העונש המרבי לצידה של העבירה על 15 שנות מאסר ו-20 שנות מאסר כאשר היא מבוצעת בנסיבות מחמירות, בין היתר כאשר מטרת ההצתה היא פגיעה בחיי אדם. בהתאמה לכך, גישתו העקבית של בית משפט זה באשר לרמת ענישה העבירות הצתה היא כי, ככלל, יש להתייחס בחומרה לעבירה זו ולהשית עונשי מאסר לריצוי בפועל על מבצעי העבירה באופן שיבטא את שיקולי הגמול והרתעת הרבים יחדיו (ראו: ע"פ 3116/13 קבלאן נ' מדינת ישראל [15.10.13], פסקה 9, ע"פ 1846/13 עמאש נ' מדינת ישראל [1.12.13], פסקה 11)".

18. קשת המקרים והחומרה שבעבירות האלימות רחבה. עיון בפסיקה מלמד כי רמת הענישה הנוהגת במקרים דומים ובנסיבות דומות מחמירה, ועדיין מצאתי כי רף הענישה שלו עתרה המאשימה הוא חמור ביחס לפסיקה שבה נדונו מעשים דומים, והוא תואם מקרים קשים יותר. מנגד, רף הענישה שלו עתרו ב"כ הנאשם ברכיב המאסר נמוך ביחס למקרים דומים. ב"כ הצדדים הפנו לפסקי דין שונים ואתייחס, כאמור לעיל, רק לאלה מביניהם שמצאתי אותם רלוונטיים לענייננו.

19. המאשימה הפנתה בין היתר ל-ע"פ 5953/22 מדינת ישראל נ' גאזי עדוי [2.3.23], שם הורשע המשיב, לאחר הודאתו, בעבירות של הצתה, סיוע לתקיפה בנסיבות מחמירות, הסתייעות ברכב לביצוע פשע והפרת הוראה חוקית. על רקע סכסוך משפחות (שגבה מספר קורבנות לאורך השנים), הציתו אלמונים רפת בבעלות המשיב ומשפחתו. בעקבות אלה קשר המשיב קשר עם שלושה אחרים לצורך הצתת משרדו של עאדל דחלה. המשיב והאחרים הגיעו למשרד כשהם אוחזים באלות, לום וחומר בנזין, ושפכו אותו ברחבי המשרד ועל גופו של חאלד (לקוח המשרד), ותקפו אותו באמצעות האלות, הציתו את המשרד ונמלטו. הסדר הטיעון גובש לאחר תחילת שמיעת הראיות בתיק. המשיב נעדר עבר פלילי. בית המשפט המחוזי קבע מתחם שבין 30-60 חודשי מאסר, וגזר על הנאשם 42 חודשי מאסר לריצוי בפועל. בית המשפט העליון אישר את המתחם, תוך ציון שהוא נמוך במידתימה מהדרוש, אך החמיר את עונשו של המשיב ל-54 חודשי מאסר. האירוע בכללותו חמור מענייננו, לנוכח הרקע, לנוכח העובדה שהוצת משרד, לנוכח הפגיעה הפוטנציאלית באדם שעליו שפכו בנזין. עם זאת, בשונה מענייננו, המשיב הואשם בסיוע, ולא היה המבצע העיקרי, ולא עולה מפסק הדין שמישהו נפצע.

עוד הפנתה ל-ע"פ 9954/17 אנסטס זילברשטיין נ' מדינת ישראל [22.4.18] שם הורשע המערער

על פי הודאתו בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, הצתה והיזק בזדון. המערער נכנס לחנות סופר כשהוא אוחז במברגה, ותקף את עובדי החנות. תחילה תקף את אחד העובדים באמצעות מכות מהמברגה, בהמשך היכה עובד נוסף באמצעות המברגה, ולאחר מכן הפעיל את המברגה וקדח באמצעותה בעינו של אותו עובד נוסף. כמו כן הזיק לחנות - גרם לנפילה של חלק מתקרת החנות והצית ניירות שהיו על שולחן בסמוך למקומו. המערער חדל ממעשיו רק כאשר הגיעו שוטרים למקום. כתוצאה ממעשיו העובדים נחבלו והחנות ניזוקה. נגרם לעובד הנוסף חתך באורך של 1 ס"מ בראשו, קרע בדרכי הדמעות העליונים בעין השמאלית, חבלה חודרת סמוך לעין שמאל ושברים מרוסקים ברצפת העין. בעקבות הפגיעה אושפז העובד הנוסף למשך תקופה של 3 ימים ונזקק לשחזור דרכי הדמעות. לעובד א' נגרם חתך באורך של 5 ס"מ בלחיו השמאלית. **בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 5-9 שנות מאסר בפועל, וגזר 6 שנות מאסר בפועל ופיצויים לעובד אחד בסך 7,500 ₪, ולעובד הנוסף בסך 40 אלף ₪.** בית המשפט העליון קיבל את הערעור והעמיד את עונשו של המערער על **5 שנות מאסר בפועל**, לנוכח היעדר עבר פלילי של המערער, חריגות המקרה לכלל התנהגותו והבעת החרטה מצידו. מדובר במקרה חריג ביותר, כפי שהדגישו שתי הערכאות, "מתקפה מעוררת אימה", והוא חמור מענייננו במידה משמעותית: נפגעו שני מתלוננים, המעשים חמורים משמעותית והפציעות חמורות יותר.

עוד הפנתה ב"כ המאשימה ל-ת"פ (מחוזי ירושלים) 8504-08-23 **מדינת ישראל נ' פאר לי שלום** [25.6.24], אך ככל הנראה לא הייתה ערה לכך שהיה ערעור לעליון (ע"פ 28977-08-24 **פאר לי שלום נ' מדינת ישראל** [1.4.25, תוקן 6.4.25]) שהתקבל, ובו גם שונה אחד מסעיפי ההרשעה וגם הופחת העונש. באותו מקרה הורשע הנאשם לאחר הודאתו, בעבירות של הצתה, חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, קשירת קשר לפשע של חבלה בכוונה מחמירה, הסגת גבול ואיומים. על רקע סכסוך בין הנאשם ובין אחר, קשר הנאשם קשר עם אחרים להצתת ביתו. בעת שהגיעו הנאשם ונאשם נוסף למקום יצא אחד מאנשי הבית, והנאשמים הכו אותו ודקרו אותו עד שהצליח להימלט. כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים נגרמו לו חתך באורך 20 ס"מ ברגל שמאל, חודר שריר שוק קדמי לטרפלי, חתך בגב התחתון בקוטר 3 ס"מ עם דימום פעיל, שפשוף בבטן התחתונה הימנית והמטומה בעין שמאל, והוא נותר מאושפז בבית החולים למשך ארבעה ימים. כמו כן, נגרם נזק רב לבית ולחצר, חדר השינה בער כליל על כל תכולתו ונגרמו נזקי פיח וחום כבדים בכל הדירה, הבעירה בחצר כילתה חלק מהצמחייה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה של 3-6 שנות מאסר, וגזר על הנאשם 42 חודשי מאסר, ופיצוי על סך 5,000 ₪. בערעור שהוגש הסכימה המדינה הן לשינוי ההרשעה, כך שחלף סעיף 333 בצירוף סעיף 335(1) לחוק העונשין, שבו הורשע המערער, **יורשע המערער בעבירה לפי סעיף 334 לחוק**. עוד הסכימה המדינה להפחתה מסוימת בעונש, אך בית המשפט העליון מצא להפחיתו עוד יותר, וגזר על **המערער 30 חודשי מאסר** (חלף 42 חודשים), ואת **הפיצוי הפחית ל-2,500 ₪** (חלף 5,000 ₪). פסק הדין של בית המשפט העליון קצר ביותר ומפנה לנימוקי הערעור, מבלי לפרטם, כך שקשה להסתמך על הענישה בו, לכאן או לכאן.

בענין החבלה בלבד, הפנתה ב"כ המאשימה ל-ת"פ (מחוזי ב"ש) 24418-09-20 **מדינת ישראל נ' יבגני ששקוב** [8.11.21], שם הורשע הנאשם, על-פי הודאתו, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות (באמצעות נשק קר). הנאשם, ללא עבר פלילי, תקף את המתלונן באמצעות אלה מספר פעמים, וזאת לאחר שגילה שהמתלונן ניהל רומן עם אשתו. הנאשם הגיע למקום הימצאו של המתלונן, ביקש את עזרת המתלונן על מנת לפתות אותו לצאת מדירתו, ואז היכה אותו. המתלונן הובהל לבית חולים כשהוא סובל מהמטומות בידו, בבית החזה ובמותן ומחתך באורך של כ-5 ס"מ באמה שמאל. בבית החולים אובחן כי הוא סובל משבר אלכסוני בפיקה ימין. רגלו גובסה והוא שוחרר מבית החולים לאחר קבלת טיפול. **בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה של 32-50 חודשי מאסר, וגזר על הנאשם 32 חודשי מאסר לריצוי בפועל. הערעור נדחה.** פסק דין זה דומה לענייננו רק מבחינת הרקע.

20. ב"כ הנאשמים הפנו, בין השאר, ל-ע"פ 8435/17 **דוד נפתלי נ' מדינת ישראל** [7.4.19], שם הורשע המערער על פי הודאתו בעבירת הצתה, יחד עם נאשם נוסף שהורשע בעבירת סיוע להצתה. המערער חשד כי המתלונן, שאיתו למערער היכרות מוקדמת, מקיים קשר רומנטי עם גרושתו. בהמשך לחשדו, הגיע יחד עם הנאשם הנוסף למתחם חנייה, שם חנתה המונית שבבעלותו של המתלונן. המערער החל לשפוך נוזל דליק והצית בה אש, מה שהסב לה נזק כבד. לאחר ההצתה נמלטו המערער והנאשם הנוסף מהמקום. למערער עבר פלילי (אם כי לא משמעותי). **נקבע מתחם שבין 8-22 חודשי מאסר בפועל, ונגזרו על המערער 10 חודשי מאסר לריצוי בפועל,** הופעלו במצטבר 6 חודשי מאסר על תנאי, וכן הוטלו עונשי מאסר על תנאי נוספים ופיצויים לנפגע העבירה. בית המשפט העליון **הקל במידת מה בעונשו של המערער, כך שהמאסר המותנה הופעל בחופף, ולא במצטבר,** וזאת לנוכח מצבו הבריאותי של המערער ו"ניצני שיקום" שהופיעו בעניינו. בית המשפט ציין שההצתה בוצעה במתחם חניה מבודד. המקרה שלעיל חמור פחות מענייננו, גם בהתייחס לעבירת ההצתה לבדה. פוטנציאל הנזק בענייננו חמור יותר, שכן ההצתה בוצעה כשהיו אנשים בסביבת הרכב, שלא כבמקרה הזה. גם הנזק בענייננו חמור יותר, שני כלי רכב שנפגעו לעומת אחד.

עוד הפנו בעניין ההצתה ל-ת"פ (מחוזי חיפה) 57249-02-17 **מדינת ישראל נ' סעדי** [18.7.17], שם הורשע הנאשם, על יסוד הודאתו, בעבירה של הצתה. מדובר באירוע שתכנן הנאשם כדי לנקום במי שהייתה בת זוגו. הנאשם ניגש לתחנת דלק, קנה בקבוק מים, רוקן את תכולת הבקבוק, ומילא בו דלק. בהמשך הגיע הנאשם למקום שבו חנה רכבה של המתלוננת, שפך את הדלק על הרכב, הצית סיגריה וזרק את הסיגריה הבווערת על הרכב על מנת להציתו. כשהבחין כי הרכב אינו עולה באש, המשיך במעשיו, הצית נייר וזרק אותו על הרכב. הנאשם צעיר, נעדר עבר פלילי. **בית המשפט המחוזי קבע מתחם שבין 10-36 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם 10 חודשי מאסר לריצוי בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי של 7,000 ₪.** הוא חזר בו מערעור שהגיש לבית המשפט העליון. הנזק בענייננו משמעותי יותר (רכב אחד לעומת שניים שנפגעו), וכן פוטנציאל הנזק בענייננו גדול יותר.

אשר לעבירת החבלה הפנו הסנגורים ל-ת"פ (מחוזי מרכז) 26729-04-21 **מדינת ישראל נ' מור סגל** [17.5.22], שם הורשע הנאשם, לאחר הודאתו, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות (וכן צורפו שני תיקים נוספים שבהם הורשע בעבירות של גניבת רכב והסגת גבול בצוותא). המתלונן (**קטין**) שהה יחד עם חבריו, ובהן בת זוגו לשעבר של הנאשם, בחורשה בפארק. מאוחר יותר הגיע לחורשה הנאשם יחד עם נוספים, כשהוא מצויד בסכין. הנאשם קרא למתלונן לבוא, ודקר אותו באמצעות סכין במותן שמאל. לאחר מכן התפתח עימות בין הנוכחים, שבמהלכו נדקר המתלונן גם בישבנו. המתלונן נותח ואושפז בבית החולים למשך חמישה ימים. **נקבע מתחם שבין 22-44 חודשי מאסר בפועל, ונגזרו עליו 28 חודשי מאסר. הוגש ערעור ונדחה.** מדובר בקטין, ולו מטעם זה אין להשליך מהעונש שנגזר לענייננו.

עוד הפנו באי כוח הנאשם ל-ע"פ 9147/17 **חודיפה אבו עביד נ' מדינת ישראל** [20.9.18], שם הורשע המערער ושני נאשמים נוספים, לאחר הודאתם, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. נאשם 2 ואדם נוסף התקשרו למערער, הציעו לו להיפגש עימם, והמתלונן נעתר להזמנה. זמן לאחר מכן הגיעו לשם המערער, ונאשם 3. בשלב זה, ועל רקע סכסוך קודם ביניהם, אחז המערער בצווארו של המתלונן, ובמקביל נאשם 3 בעט בראשו והכה אותו. כשנפל המתלונן אל הקרקע, שלף המערער חפץ חד ואמר לו "אני אעשה לך סימן לכל החיים", ואז דקר את המתלונן בפניו מצד שמאל באמצעות החפץ החד וגרם לחתך עמוק בפניו. לאחר מכן ברחו המערער והנאשמים האחרים מהמקום. המתלונן נותח בהרדמה מלאה ואושפז במשך חמישה ימים. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי המדינה תעתור להטלת עונש מאסר בפועל של 24 חודשים וההגנה תהיה חופשית בטיעוניה. **נקבע מתחם שבין 10-24 חודשי מאסר, ובית המשפט המחוזי גזר על המערער 12 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי על סך 5,000 ₪ למתלונן.** בית המשפט העליון הקל בעונשו והפחית ל-6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, וזאת בשל סיכויי השיקום לנוכח הליך טיפולי משמעותי שבו השתלב המערער לאחר סיום ההליך בבית המשפט המחוזי והיעדר עבר פלילי. נסיבות המקרה שונות, אך זהה בענין התכנון המוקדם. החבלות במקרה שלעיל חמורות יותר, הרקע לסכסוך לא ידוע. מדובר בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות בלבד, ללא שתי העבירות הנוספות כבענייננו.

21. בנוסף לפסיקה שאליה הפנו הצדדים, אפנה למספר פסקי דין, שאותם מצאתי רלוונטיים לענייננו. לנוכח הקושי למצוא "תמהיל" דומה לענייננו, אפנה לפסיקה המתייחסת לשתי העבירות העיקריות במקרה דנן, ואערוך את ההתאמות הנדרשות לצירוף העבירות:

פסיקה לעניין חבלה חמורה בנסיבות מחמירות כשהעברין נושא נשק קר:

ב-עפ"ג 16978-07-25 **מדינת ישראל נ' סעאידה** [18.8.25] החמיר בית המשפט העליון מ-25 חודשים ל-**36 חודשי מאסר** את עונשו של מי שהורשע, על-פי הודאתו, בעבירות של חבלה חמורה

בנסיבות מחמירות ושיבוש מהלכי משפט. המשיב ושניים מבני דודו, מופיד ומוסטפא, פגשו במתלונן, כשהם בכלי רכב ונושאים גרזן ושני חפצים חדים. למופיד היה סכסוך קודם עם המתלונן, והוא איים עליו שיהרוג אותו. מיד לאחר מכן, ירד מרכבו תוך שהוא אוחז בגרזן, ניגש אל המתלונן והחל להכות אותו נמרצות בכל חלקי גופו ובכלל זה בראשו, בחזהו וברגליו. אז, בעוד מופיד מכה במתלונן, המשיב ומוסטפא חברו אליו ודקרו את המתלונן בגבו מספר פעמים באמצעות החפצים החדים. הגם שעוברי אורח ניסו להרחיקם, השלושה הוסיפו וניסו להגיע אל המתלונן בכוונה לחבול בו. במעשיהם, המשיב ובני דודו גרמו למתלונן חתך ארוך בקרקפת; שברים בשלוש צלעות; שלושה פצעי דקירה בבית החזה האחורי; שלושה חתכים בגב העליון; שני חתכים במותן ימין; ושני חתכים במותן שמאל. המשיב נמלט מהמקום על אף שידע כי הוא דרוש לחקירה וכשנעצר בבדיקה שגרתית כעבור 4 ימים הזדהה בשם אחיו. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של המשיב הוא בין 20 ל-44 חודשי מאסר בפועל, ובית המשפט העליון קבע כי "בהינתן החומרה הרבה שבמעשי המשיב והנזק שאלו גרמו למתלונן, ובהתייחס, בין היתר, לצורך הממשי בהשתת עונשי מאסר בפועל משמעותיים על מי שבוחר לפעול בדרכים אלימות, מתחם העונש שבית המשפט המחוזי קבע אינו הולם את מעשיו של המשיב". עוד ציין כבוד השופט אלרון: "גם העונש שנגזר על המשיב בגדרי מתחם זה מקל עמו יתר על המידה. המשיב אמנם נעדר עבר פלילי והודה בכתב האישום המתוקן בשלב מוקדם של ההליך; אולם, בשם לב למעשיו האלימים, כמו גם לצורך בהגנה על שלום הציבור ובהרתעת היחיד והרבים בעבירות מעין אלו, נסיבותיו האישיות אינן מצדיקות הקלה משמעותית בעונשו". מבחינת התקיפה, המקרה הנ"ל חמור מענייננו, הן בשל הנזקים שנגרמו למתלונן, הן לנוכח החפצים שבהם נעשה שימוש - מספרם וסוגם. עובדה מחמירה נוספת יחסית למקרה שלפניי היא שהאירוע התרחש במרחב ציבורי, כשאנשים נוספים נמצאים מסביב ומנסים להפריד, ובכך גדל פוטנציאל הפגיעה.

ב-ע"פ 6966/23 **מדינת ישראל נ' בן אבו** [4.2.25] [עניין **בן אבו**] החמיר בית המשפט העליון, מ-32 ל-60 **חודשי מאסר בפועל**, את עונשו של מי שהורשע על-פי הודאתו בביצוע עבירות של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, ניסיון לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 333 ו-335 יחד עם סעיף 25 לחוק והחזקת סכין לפי סעיף 186(א) לחוק. בית המשפט מפי כבוד השופט אלרון קבע: "העונש שנגזר על המשיב רחוק עד מאוד מלתת ביטוי הולם לחומרת מעשיו ולהשלכותיהם, ובפרט נוכח הפגיעה הקשה שנגרמה למתלונן בעקבות כך". הרקע לאירוע היה סכסוך בין המשיב למתלונן. "שורשו של הסכסוך נובע מקנאותו של המשיב כלפי נ' אשר הובילו לאיים על המתלונן, שכל חטאו הוא שקיים עמה בעבר קשר רומנטי. המפגש בין השניים היה אמנם ביוזמתו של המתלונן, אך בעוד שזה ניגש במטרה מוצהרת ליישר את ההדורים, המשיב הצטייד בסכין טרם פגש במתלונן, ובכך ניתן ללמוד על מודעותו לתוצאותיו האפשריות של המפגש, כפי שכבר נפסק בעבר כי 'סכין הנישאת על גוף במערכה הראשונה סופה שהיא נשלפת וננעצת בגופו של הזולת במערכה השנייה' (ע"פ 9133/04 **גורדון נ' מדינת ישראל** (20.12.2004)). במהלך שיחתם, אשר לבקשת המתלונן נערכה בפרטיות המעידה על כוונתו האותנטית להביא לסיום הסכסוך, המשיב שלף את הסכין ונעץ בבטנו, ואם לא די בכך המשיך וחתך באמצעות הסכין את בטנו התחתונה של המתלונן כך שהמעו

יצא ממנו אל מחוץ לבטנו". אף שיש דמיון מסוים לנסיבות הכלליות בענייננו, גם המקרה הנ"ל חמור מענייננו, והמשיב שם אכן הורשע בעבירה לפי סעיף 329 לחוק העונשין, לצד הרשעתו בעבירה של ניסיון לפי סעיפים 333 ו-335 לחוק, ובעבירת החזקת סכין. זאת, הן לנוכח הפגיעות שנגרמו למתלונן והשלכותיהן על חייו, הן לנוכח התנהגות המשיב לאחר האירוע.

ב-עניין **שנקור**, שהוזכר לעיל, החמיר בית המשפט העליון את עונשו של מי שהורשע, על יסוד הודאתו, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 333 ו-335(א) לחוק העונשין, והטיל עליו **מאסר בן 45 חודשים** חלף מאסר בן 34 חודשים שגזר בית המשפט המחוזי. מדובר באירוע שהחל כקטטה בין המשיב ובין המתלונן, שבמהלכו החל האחרון לדחוף את המשיב ואז היו דחיפות הדדיות. בעוד שהמתלונן חזר לשבת במקומו, המשיב יצא מהקיוסק וחזר אליו לאחר מספר דקות כשהוא מחזיק על גופו סכין עם להב קבוע של 12.5 ס"מ וכן סכין יפנית. לאחר זמן מה נוסף, כאשר גבו של המתלונן מופנה כלפי המשיב, הגיח המשיב מאחורי המתלונן ודקר אותו פעמיים בפלג גופו העליון. מיד לאחר מכן, כאשר המתלונן הסתובב לעבר המשיב, דקר אותו המשיב דקירה נוספת, שלישית במספר, באזור הבטן. בהמשך לכך, החל המשיב לברוח מהקיוסק, עד אשר המתלונן ואדם נוסף ששהה בקיוסק תפסו אותו, הפילו אותו לרצפה ולקחו ממנו את הסכין. במהלך המרדף ניסה המשיב לדקור את המתלונן פעם נוספת, ללא הצלחה. כתוצאה מהדקירות נגרמו למתלונן פצעים שטחיים בבית החזה, וכן פצע דקירה עמוק באזור הבטן, אשר אילץ אותו לעבור ניתוח בבטן תחת הרדמה מלאה. המקרה קל מענייננו מבחינת הרקע (במקרה דלעיל המתלונן הוא ש"התחיל" את הקטטה), אך חמור יותר מבחינת חומרת הפגיעות.

פסיקה לעניין ההצתה:

ב- עפ"ג 31852-10-24 **שגל נ' מדינת ישראל** [16.1.25] דחה בית המשפט העליון ערעור של מי שהוטל עליו, לאחר שהורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של הצתה לפי סעיף 448(א) רישה לחוק העונשין, עונש **מאסר של 20 חודשים**. על רקע קנאה רומנטית, גמלה בליבו של המערער החלטה להצית את רכבה של המתלוננת. באותו הלילה, סמוך לשעה 1:40 הגיע המערער למקום שבו חנה הרכב וניגש אליו כאשר הוא אוחז בידו בבקבוק ובהמשך גם בסמרטוט. הוא שילח אש במזיד ברכב בבית הגלגל השמאלי אחורי של הרכב ונמלט מהמקום באמצעות רכבו. כתוצאה מכך, אחזה האש ברכב וגרמה לשריפתו בצידו השמאלי ולנזק בסך 20,484.43 ₪. לאחר ההצתה, התקשר המערער למתלוננת ואמר לה "שזה היה בקטנה". בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש ההולם בין 19 ל-48 חודשי מאסר בפועל, וכאמור - גזר על המערער עונש של 20 חודשי מאסר, שאושר על-ידי בית המשפט העליון. הנסיבות דומות לענייננו, לרבות הרקע לאירוע, התכנון המוקדם ופוטנציאל הנזק, לנוכח העובדה שהאירוע התרחש בשטח ציבורי ובקרבת כלי רכב נוספים. בית המשפט העליון הדגיש באותו מקרה, בפסקאות 10-11 מפי כבוד השופט אלרון:

"חומרתי הרבה של עבירת ההצתה נובעת מהסיכון הנשקף לחיי אדם ולרכוש כתוצאה משילוח האש, ומחוסר היכולת לשלוט בתוצאותיה, נוכח האפשרות כי הדליקה תתפשט בתוך זמן קצר על פני שטח נרחב. כפי שציינתי בהקשר זה בעבר:
'אין לדעת כיצד תתפשט האש אשר 'דרכה לילך ולהזיק', ובמי תאחז ותפגע בדרך הילוכה הלא צפוי. גם במקרים בהם התכוון המצית לפגיעה אחת, אין בידיו של המשלח אש לשלוט בהשתוללותה, ואף שראשיתה ידועה - אחריתה מי ישורנה' (ע"פ 8622/21 הולר נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (15.5.2022)).
על חומרתי של עבירת ההצתה ניתן אף ללמוד מעונש המקסימום הקבוע בצידה שעומד על 15 שנות מאסר בפועל. עונש מחמיר זה משקף את עמדתו הנחרצת של המחוקק ביחס לעבירה זו גם כאשר אינה מכוונת לפגיעה פיזית בבני אדם (ע"פ 3256/19 אברזל נ' מדינת ישראל, פסקה 8 לפסק דינו של חברי השופט א' שטיין (2.6.2019))."

22. לנוכח מכלול השיקולים שנזכרו לעיל, ולנוכח מדיניות הענישה כשהיא מותאמת לצירוף העבירות והנסיבות בענייננו, אני קובעת כי מתחם הענישה ההולם במקרה שלפנינו **נע בין 45 ל-65 חודשי מאסר בפועל**, לצד ענישה נלווית.

מיקום עונשו של הנאשם בתוך המתחם

נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה

23. הנאשם בן 29, נשוי ואב לשתי בנות קטנות. נסיבות חייו מורכבות: כפי שעלה מעדויות משפחת הנאשם לעונש, וממסמכים שהוגשו, משפחתו של הנאשם שרויה במצוקה כלכלית וזאת בין היתר עקב הפסקת קצבת הנכות של הנאשם על רקע מעצרו. משקל ממשי יש לתת למצבה הבריאותי של בתו התינוקת של הנאשם, שהוא מורכב מאוד והיא נאלצת לעבור טיפולים רפואיים שונים בבית החולים. הנאשם עצמו מחלים עדיין מתאונת עבודה. נראה כי עובר למעצרו לקח הנאשם חלק פעיל ב"תפעול" וברווחה של משפחתו, והיה המפרנס העיקרי של המשפחה. לנוכח אלה, לנוכח גילו הצעיר וגילן הצעיר של בנותיו, ניתן להעריך שתהיה פגיעה הן בנאשם והן במשפחתו בשל המאסר, וכי שהותו במאסר תפגע ביכולתו לסייע נפשית וכלכלית למשפחתו. לקולה נתתי משקל לעובדה שהנאשם הודה בביצוע העבירות, ונטל אחריות על מעשיו. **בנקודה זו אציין שדווקא דבריו של הנאשם עצמו, בדבריו האחרונים לעונש, נגעו לליבי והתרשמתי מכנותם**. טיעוני ההגנה שמהן עלה ניסיון לטעון לחוסר מודעות של הנאשם, או לכך שניתן להצדיק את מעשיו לנוכח טיעונים "מוסריים" כביכול, לרבות ההפניה לדין המצרי בנושא זה, לא עולים בקנה אחד עם הודאתו של הנאשם בכתב האישום המתוקן ועם הדין בארצנו. **טוב עשה הנאשם שלא חזר על הדברים הללו, אלא הביע חרטה שלמה ועמוקה**. לזכותו יש לתת את הדעת גם להתנהלות החיובית במהלך מעצרו, שיתוף הפעולה עם הקבוצות הטיפוליות, כעולה מתסקיר שירות המבחן ומהתעודה שהגיש לבית המשפט. כמו כן נתתי את הדעת להיעדר עברו הפלילי של הנאשם.

מנגד לקחתי בחשבון כי כפי שעולה מהתסקיר, עדיין קיים קושי בנפרדות, בוויסות ופגיעה בביטחון העצמי, לקחתי בחשבון את הרקע לביצוע העבירה וכן את הנזק הרב שנגרם למתלונן עקב המעשה שביצע. נושא זה יבוא לידי ביטוי גם בפיצוי שאפסוק לטובת המתלונן. עוד יש לתת את הדעת לשיקולי

ההרתעה, ולדברי בית המשפט העליון בעניין **בן אבו הנ"ל**, כי "לשם גזירת עונש בחלקו התחתון של המתחם נדרשות נסיבות מקלות כבדות משקל לזכותו של הנאשם (ראו מני רבים: ע"פ 2880/23 **מדינת ישראל נ' עיסא** (25.4.2023))" (פסקה 20 מפי כבוד השופט אלרון).

באיזון השיקולים שהובאו לעיל, **הגעתי לכלל מסקנה כי יש למקם את הנאשם בשליש התחתון של מתחם הענישה ההולם**, אך לא ממש בתחתית.

הרכיב הכספי

24. לעבירה שביצע הנאשם היבט דומיננטי של גרימת נזק פיזי ורכושי למתלונן, ואתן לכך ביטוי בפיצוי שאפסוק לטובתו. עם זאת, חלק מהקושי הראייתי בתיק נבע מכך שהמתלונן התקשה לשתף פעולה עם המשטרה בחקירה ולא הגיע לבית המשפט להעיד. גם נתונים אלה צריכים להלקח בחשבון.

בדין לא עתרה ב"כ המאשימה במקרה זה להטלת קנס, לנוכח העתירה להטיל פיצוי, ולנוכח מצבו הכלכלי של הנאשם והשפעת הענישה הכספית על משפחת הנאשם (ולנוכח הוראת סעיף 40 לחוק העונשין, המחייב התחשבות במצבו הכלכלי של הנאשם בעת קביעת קנס).

25. חרף עתירת המאשימה, לא אטיל על הנאשם עונש נוסף של פסילת רישיון הנהיגה.

סיכום

26. על יסוד כלל השיקולים שמניתי לעיל, החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בן 50 חודשים, שיימנו החל מיום מעצרו (19.10.24);

ב. מאסר בן 8 חודשים, אך הנאשם לא יישא עונש זה, אלא אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר יעבור עבירה שבה הורשע, מסוג פשע, או עבירת אלימות אחרת, מסוג פשע;

מאסר בן 4 חודשים, אך הנאשם לא יישא עונש זה, אלא אם בתוך שנתיים מיום שחרורו מהמאסר יעבור עבירה שבה הורשע, מסוג עוון, או עבירת אלימות, רכוש או תעבורה אחרת, מסוג עוון;

ה. תשלום פיצוי למתלונן בסך 6,000 ₪, שישולם ב-12 תשלומים שווים ורצופים, החל מיום 1.3.26 ובכל 1 בחודש בחודשים שלאחר מכן. אי תשלום שני תשלומים יעמיד את כל יתרת הפיצוי לפירעון מיידי. הכסף יופקד במזכירות בית המשפט ויועבר למתלונן בהתאם לפרטים שתמסור ב"כ המאשימה למזכירות.

זכות ערעור כדין.

ניתן היום, כ"ו טבת תשפ"ו, 15 ינואר 2026, בנוכחות הצדדים.